

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

Cooperative Learning by Using LT Technique with Graphic Organizers to Develop Learning Achievement and Group Process Skills in Social Studies Religion and Culture Department for Grade 8th Secondary Students

นิลุบล ศิลปธน^{1*}, ชวนพิศ ชุมคง² และพัศเบศวัฒน์ เวชวิริยะสกุล²

Niloobol Sinlaphathanoo^{1*}, Chuanphit Chumkhong² and Phatsarabet Wetwiriyaakun²

¹ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, สถาบันมหาวิทยาลัยทักษิณ*

¹ Graduate student, Department of Master of Education, Faculty of Education, Thaksin University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Assistant Professor, Ph.D., Department of Master of Education, Faculty of Education, Thaksin University University.

*Corresponding author, E-mail: daw_neelubon@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียน 249 คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 7 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 7 แผน โดยใช้เวลา 14 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน – หลัง เรื่อง ทวีปยุโรป เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ 3) แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียน

หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับดี 3) นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, เทคนิค LT, เทคนิคผังกราฟิก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะกระบวนการกลุ่ม

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare the learning achievement of grade 8th secondary students by conducting the cooperative learning before and after studying by using LT technique with graphic organizers in Social Studies Religion and Culture Department, 2) to study group process skills of grade 8th secondary students after proceeding the cooperative learning with the use of LT technique and graphic organizers in Social Studies Religion and Culture Department, and 3) to study grade 8th secondary students' satisfaction toward the collaborative learning by using LT technique, together with the graphic organized in Social Studies Religion and Culture Department. The population in this research were 249 grade 8th secondary students from 7 classrooms at Satri Pak Phanang School, Pak Phanang district, Nakhon Si Thammarat province studying in the second semester of the academic year 2021. In relation to the samples, 40 students in the grade 8th secondary class 1 were obtained from Cluster Random Sampling using the classroom as a unit for randomization. The research instruments consisted of 1) the seven cooperative learning plan using LT technique and graphic organizers in 14 hours, 2) the learning achievement test at before and after studying Europe in a form of 30 multiple choices, 3) an assessment form for the group process skills of students after conducting collaborative learning by using LT technique and graphic organizers at a rating scale of

level 3, and 4) a survey of the students' satisfaction toward the collaborative learning using LT technique and graphic organizers at a rating scale of level 5. Moreover, in order to analyze the data, the statistical values were utilized including mean, standard deviation, and hypothesis test statistics using t-test formula (Dependent Samples).

The results showed that 1) The students obtained higher learning achievement after receiving the collaborative learning by using LT technique with graphic organizers in Social Studies Religion and Culture Department than before receiving with a statistically significant at the .01 level. 2) The students achieve the group process skills at a good level after obtaining the collaborative learning by using LT technique with graphic organizers in Social Studies Religion and Culture Department. 3) The students were impressed with the collaborative learning with the use of LT technique and graphic organizers in Social Studies Religion and Culture Department at a high level.

Keywords: Cooperative learning, LT technique, Graphic organizers, Learning achievement, Group process skills

บทนำ

โลก วิถีชีวิต และการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีการเปิดกว้าง ยอมรับ และให้ความสำคัญกับ ข้อมูลความรู้และข่าวสารที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การจัดการ ศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับมนุษย์ ซึ่ง ประกอบด้วย ทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะการใช้ชีวิตให้แก่นักเรียน (วิภาพรรณ พินลา และวิภาดา พินลา. 2561; อ้างอิงจาก Whitehead. 1931)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา 3 สาระภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากขอบข่ายวิชานั้นมีเนื้อหาจำนวนมาก ซับซ้อน ทำให้นักเรียนเกิดความอคติ นำสู่ความเบื่อหน่าย และขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และร้อยละ 50 พบว่า นักเรียนนั้นขาดทักษะกระบวนการกลุ่มซึ่งเป็นทักษะจำเป็นสำหรับการ ทำงานร่วมกันในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับพอใช้เช่นกัน อ้างอิงข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2563 (โรงเรียนสตรีปากพนัง. 2563)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT (Learning Together) เป็นหนึ่งในเทคนิคการ สอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยการจัดการเรียนรู้ที่ แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 4-5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน โดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาและทำใบงาน กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนได้

รับผิดชอบการทำงานร่วมกัน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้นำเสนอรายงาน เป็นต้น ทำให้ทุกคนได้ช่วยกันทำงาน จนได้ผลงานที่สำเร็จ หากกลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ถือว่ากลุ่มนั้นเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ (ทีศนา แคมมณี. 2563)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก (Graphic Organizers) เป็นเทคนิคที่แสดงโครงสร้างของการคิด กระบวนการคิด ความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบ การใช้เทคนิคผังกราฟิกในการจัดการเรียนรู้ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ช่วยในการจดจำ รวบรวม จำแนก แยกแยะ เชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง ตลอดจนถึงรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลทั้งหมดอย่างชัดเจน แม่นยำ และยาวนาน เหมาะสมอย่างมากที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับ รายวิชาสังคมศึกษา 3 สารະภูมิศาสตร์ ที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก และซับซ้อน

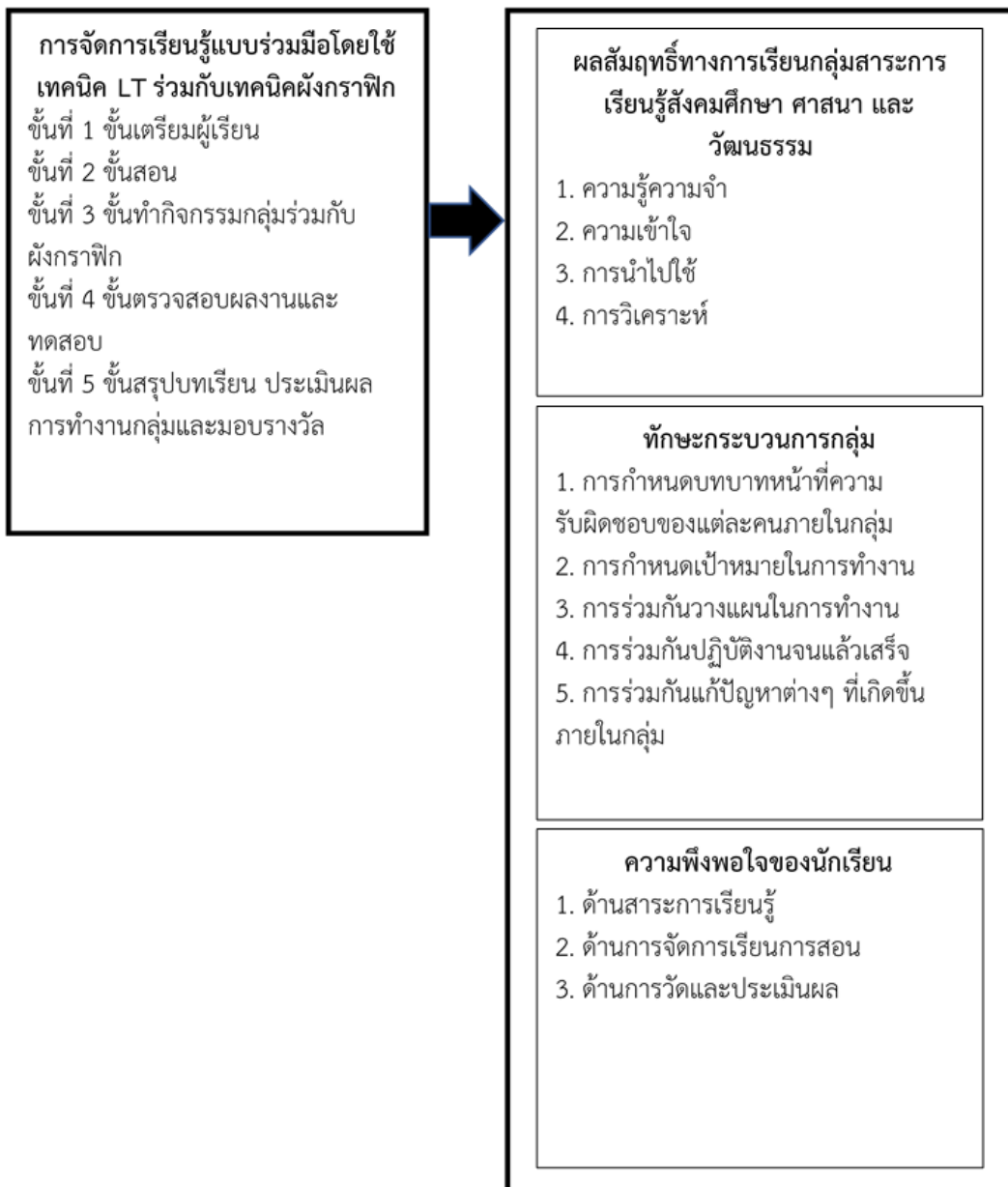
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT, เทคนิคผังกราฟิก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ทักษะกระบวนการกลุ่ม และความพึงพอใจ โดยสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว (Quasi Experimental Research) มีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design)

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียน 249 คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 7 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนสตรีปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 รวม 40 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) สุ่มมา 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีทั้งหมด 4 ชุด คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เป็นเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทวีปยุโรป ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผลการตรวจพิจารณาความสอดคล้อง ปรากฏว่า มีคุณภาพความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน – หลังเรียน แบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ข้อคำถามตามจุดประสงค์ ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดในแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินของบลูมส์ (Bloom, 1957) ทั้ง 4 ชั้นคือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence IOC) มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40–0.60 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20–0.80 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ 0.711

3. แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์แบบสกออิงรูปิค ประเมิน 5 รายการ ดังนี้ 1. การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนภายในกลุ่ม 2. การกำหนดเป้าหมายในการทำงาน 3. การร่วมกันวางแผนในการทำงาน 4. การร่วมกันปฏิบัติงานจนแล้วเสร็จ 5. การร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ที่ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.767

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดระดับคุณภาพ 5 ระดับ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมิน (Index of Item Objective Congruence: IOC) ค่าความสอดคล้องที่ 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.948

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 แสดงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

ระดับพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย	คะแนนเต็ม		คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t
	ก่อน	หลัง	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ความรู้ความจำ	9	10	4.58	1.91	7.95	2.12	9.586**
ความเข้าใจ	6	7	2.78	1.23	5.63	1.19	11.423**
การนำไปใช้	6	7	3.00	1.36	4.38	1.55	5.504**
การวิเคราะห์	9	6	3.30	1.45	3.75	1.57	2.421*
รวม	30	30	13.65	4.42	21.60	5.31	11.802**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ด้านความรู้ความจำ ก่อนเรียนเท่ากับ 4.58 คะแนน และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หลังเรียนเท่ากับ 7.95 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.91 หลังเรียนเท่ากับ 2.12, ด้านความเข้าใจ ก่อนเรียนเท่ากับ 2.78 คะแนน และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หลังเรียนเท่ากับ 5.63 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.23 หลังเรียนเท่ากับ 1.19, ด้านการนำไปใช้ ก่อนเรียนเท่ากับ 3.00 คะแนน และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หลังเรียนเท่ากับ 4.38 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.36 หลังเรียนเท่ากับ 1.55, ด้านการวิเคราะห์ ก่อนเรียนเท่ากับ 3.30 คะแนน และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หลังเรียนเท่ากับ 3.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 1.45 หลังเรียนเท่ากับ 1.57 และมีคะแนนโดยเฉลี่ย (\bar{X}) ก่อนเรียนเท่ากับ 13.65 คะแนน และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หลังเรียนเท่ากับ 21.60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 4.42 หลังเรียนเท่ากับ 5.31 ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 แสดงทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนภายในกลุ่ม	2.93	0.27	ระดับดี
การกำหนดเป้าหมายในการทำงาน	2.93	0.27	ระดับดี
การร่วมกันวางแผนในการทำงาน	2.88	0.34	ระดับดี
การร่วมกันปฏิบัติงานจนแล้วเสร็จ	2.93	0.27	ระดับดี
การร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม	2.98	0.16	ระดับดี
สรุป	2.93	0.19	ระดับดี

จากตารางที่ 2 ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก อยู่ในระดับดี

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่ 3 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านสาระการเรียนรู้				
1	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.45	0.64	มาก
2	เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.30	0.69	มาก
3	ส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อน ๆ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.30	0.69	มาก
4	นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบเมื่อมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.08	0.83	มาก
5	ความเข้าใจที่คงทนในเนื้อหา	4.20	0.79	มาก
	รวม	4.27	0.59	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
1	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.40	0.71	มาก
2	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและกลุ่ม	4.30	0.72	มาก
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.22	0.70	มาก
4	เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.50	0.78	มากที่สุด
5	เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.55	0.68	มากที่สุด
	รวม	4.40	0.59	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
1	นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดเชื่อมโยงหาเหตุและผล	4.35	0.74	มาก
2	นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ	4.28	0.72	มาก
3	นักเรียนมีทักษะในการสรุปองค์ความรู้ด้วยผังกราฟิก	4.18	0.78	มาก
4	นักเรียนเข้าใจและมีทักษะกระบวนการกลุ่มในการทำงานกลุ่ม	4.33	0.80	มาก
5	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	4.13	0.79	มาก
	รวม	4.35	0.74	มาก
	รวมทั้งหมด	4.28	0.72	มาก

จากตารางที่ 3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า คะแนนด้านสาระการเรียนรู้โดยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.27 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, คะแนนด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.40 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก, คะแนนด้านการวัดและประเมินผลโดยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.25 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และคะแนนรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.30 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นเมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จาก Johnson; & Johnson (1990) และได้นำมาปฏิบัติในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตามลำดับดังนี้ ผู้วิจัยทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกกลุ่มละ 8 คน ตามการลดความสามารถนักเรียนเก่ง-ปาน-กลางอ่อนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ลำดับถัดไปผู้วิจัยทำการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ในขั้นที่ 2 ขั้นสอน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสรุปเนื้อหาบทเรียนในคาบที่แล้ว ใช้สื่อการสอนเพื่อดึงดูดกระตุ้นความสนใจของนักเรียน จากนั้นดำเนินการสอนเนื้อหาใหม่และแสดงตัวอย่างการสรุปความรู้ที่สอนโดยใช้ผังกราฟิกด้วยรูปแบบต่างๆ ขั้นตอนนี้ช่วยพัฒนาพุทธิพิสัยระดับความรู้ความจำ และความเข้าใจของนักเรียน ในขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผังกราฟิก ขั้นตอนนี้ช่วยพัฒนาพุทธิพิสัยระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเนื้อหาบทเรียน ผู้วิจัยสังเกตเห็นพฤติกรรมได้ ดังนี้ สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนจะช่วยกันปฏิบัติภารกิจทำผลงานของกลุ่มให้ออกมาดีที่สุด โดยคนเก่งจะพยายามอธิบาย สอนเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มทุกคนด้วยท่าทีที่ภูมิใจในตนเอง เพื่อให้กลุ่มมีคะแนนผลงานสูง เพราะผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลกำหนดว่า เมื่อกลุ่มใดที่สมาชิกทุกคนของกลุ่มได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม สมาชิกในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนพิเศษอีกคนละ 5 คะแนน คนเก่งจึงพยายามถ่ายทอดความรู้ คนปานกลางและคนอ่อนพยายามรับฟัง เรียนรู้ และปฏิบัติ ในขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นตอนนี้ช่วยพัฒนาพุทธิพิสัยระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการ

วิเคราะห์ จากการที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงาน ตั้งคำถาม และตอบคำถามเพื่อนๆ ในชั้นเรียน และในชั้นที่ 5 ชั้นสรุปบทเรียน ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัล นักเรียนได้พัฒนาพุทธิพิสัยระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ จากการช่วยกันสรุปบทเรียน

เมื่อผู้วิจัยทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับ สัจฉินิตย์ ผลภิญโญ (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วรพงศ์ วิทย์อุดม (2561) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รัฐธรรมนูญของไทย สารระการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT (Learning Together) ผลการวิจัยพบว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รัฐธรรมนูญของไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT (Learning Together) สารระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับ ชนิรินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียนการสอนวิชาการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (LT) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยชนิรินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ได้ให้ข้อเสนอแนะทั่วไปเพิ่มเติมว่า ในช่วงการจัดกิจกรรมกลุ่มนั้นครูควรรหาเทคนิควิธีการที่จะกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างถ่องแท้ โดยให้การช่วยเหลือเมื่อจำเป็นเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผังกราฟิก ทิศนา แคมมณี (2563) พบว่า การใช้ผังกราฟิกในการสรุปองค์ความรู้จะช่วยให้นักเรียนมีความจำในเนื้อหาที่คงทน จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นาน สะดวกต่อการทบทวน โดยผังกราฟิกมีรูปแบบการเขียนที่หลากหลายซึ่งการเลือกใช้แต่ละรูปแบบผู้วิจัยคำนึงถึงความสอดคล้องของเนื้อหานั้นๆ ลักษณะของงาน และจุดประสงค์ของเรื่องที่จะสรุปองค์ความรู้เพื่อที่จะกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ในชั้นที่ 3 ชั้นทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผังกราฟิก และเมื่อแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานด้วยรูปแบบผังกราฟิกในชั้นที่ 4 ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ชั้นตอนนี้ช่วยพัฒนาพุทธิพิสัยระดับการนำไปใช้ของนักเรียน ผู้วิจัยสังเกตเห็นพฤติกรรมเชิงบวกทางการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังนี้ นักเรียนสามารถอธิบายถึงเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน และถูกต้อง เมื่อนักเรียนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมด้าน

พุทธิพิสัยจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนเรียงลำดับตามคะแนนพัฒนาการ สอดคล้องกับ กรณีการณ์ สุพิชญ์ (2558) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ผังกราฟิก : เครื่องมือช่วยการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผังกราฟิกนั้นเป็นเทคนิคที่ช่วยในการเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การนำผังกราฟิกมาใช้ในนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการแสดงออกทางความคิดได้อย่างรอบด้าน เป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระต่าง ๆ จำนวนมาก ช่วยให้เกิดการสรุปความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก อยู่ในระดับดี ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ในตอนต้นครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกกลุ่มละ 8 คน ตามการลดความสามารถนักเรียน เก่ง-ปาน-กลางอ่อนด้วยคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน หลังจากครูทำการสอนในชั้นที่ 2 ขึ้นสอน ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ครูจะให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลกำหนดว่า เมื่อกลุ่มใดที่สมาชิกทุกคนของกลุ่มได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 90 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม สมาชิกในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนพิเศษอีกคนละ 5 คะแนน จึงส่งผลให้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ขึ้นทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผังกราฟิก นักเรียนเก่งภายในกลุ่มพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้กลุ่มมีคะแนนผลงานสูง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมเห็นว่าสมาชิกภายในกลุ่มทุกคนมีพฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม โดยสมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันปฏิบัติภารกิจทำผลงานของกลุ่มจนเสร็จและให้ออกมาดีที่สุด โดยคนเก่งจะพยายามอธิบาย สอน เพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น มีการแบ่งหน้าที่กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนภายในกลุ่ม ว่าใครจะเป็นผู้มีหน้าที่ทำอะไร มีการกำหนดเป้าหมายของกลุ่มว่าจะนำเสนอด้วยรูปแบบสร้างสรรค์อย่างไร ร่วมกันวางแผนการทำงานว่าจะกำหนดสิ่งใดทำก่อนสิ่งใดทำในลำดับถัดไป เมื่อเกิดปัญหาภายในกลุ่ม เช่น การขาดอุปกรณ์การเรียน สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนจะรีบติดต่อหยิบยืมจากสมาชิกของกลุ่มอื่นในทันที, เมื่อสมาชิกผู้ได้รับมอบบทบาทให้นำเสนอผลงานเกิดความประหม่า สมาชิกภายในกลุ่มคนอื่น ๆ จะให้กำลังใจ แนะนำ และร่วมกันซักซ้อมการนำเสนอผลงานจนการนำเสนอผลงานกลุ่มในชั้นที่ 4 ขึ้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ นั้นปรากฏผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ และเมื่อเกิดความเห็นที่ไม่ตรงกันผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า กลุ่มจะมีกระบวนการทักษะในการแก้ปัญหาโดยการยอมรับฟังเสียงข้างมาก เป็นต้น นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018) ได้ทำการศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบกลุ่มอย่างเหมาะสมนั้นทำให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ นักเรียนมีความจริงใจต่อกันเพื่อช่วยให้กลุ่มการเรียนรู้ของตนนั้นประสบความสำเร็จตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ทำการศึกษา เรื่อง พัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียนการสอนวิชาการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนรูปแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (LT) ทำให้นักศึกษาทุกคนพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งสอดคล้องกับ วิลาสินี เวียงอินทร์ (2561) ทำการศึกษาการส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคมสามารถส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทั้งในด้านบทบาทหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการรับฟังความคิดเห็น และด้านผลสำเร็จของงาน โดยผลพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับ สัญญิตย ผลภิญโญ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางสังคมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยได้ขยายความว่าเป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ฝึกให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางสังคมซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากด้านสาระการเรียนรู้นั้นเป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เนื้อหาส่งเสริมให้นักเรียนและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบเมื่อมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น การใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกนี้ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจที่คงทนในเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ และอุปกรณ์ในการเรียนรู้ นักเรียนชอบบรรยากาศการจัดกิจกรรมซึ่งมีการดึงดูดความสนใจ กิจกรรมมีความสนุกสนาน ตื่นเต้น ไม่น่าเบื่อ ทำหายความคิด มีการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน สื่อเอกสารประกอบการเรียนที่พร้อมในการเรียนแต่ละชั่วโมง ทำให้นักเรียนรู้สึกชอบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เกิดความสนใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน การจัดกิจกรรมสามารถนำไปประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายในการทำงาน ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงหาเหตุและผลของตน ได้มีการฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ สร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเองผ่านการสรุปองค์ความรู้ด้วยผังกราฟิก

นักเรียนเข้าใจและมีทักษะกระบวนการกลุ่มในการทำงาน และมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตน ซึ่งสอดคล้องกับ สัณนิทย์ ผลภิญโญ (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชา พระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่อการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชินินทร์ พุ่มบัณฑิต (2563) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียนการสอนวิชาการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเทคนิคการสอนแบบกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงระดับความพึงพอใจในแต่ละด้านจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและแผนการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความสุขได้เรียนรู้ร่วมกัน และทำกิจกรรมในระดับมากที่สุด นักเรียนพอใจกับการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนโดยเทคนิค Learning Together (LT) ในระดับมากที่สุด ด้านชุดกิจกรรม และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรียนรู้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนนำไปใช้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง
2. ในขั้นที่ 3 ขึ้นทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผังกราฟิก จากการที่นักเรียนได้ร่วมกันสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการสรุปองค์ความรู้ด้วยผังกราฟิก ช่วยส่งเสริมคะแนนผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยด้านความเข้าใจให้แก่ นักเรียน โดยนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่คงทนในเนื้อหา แม้จะเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์
3. หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างสนิทสนม ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเรียน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบผังกราฟิกแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรเพิ่มเวลาการทำกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้เทคนิคผังกราฟิกแต่ละรูปแบบในการสรุปองค์ความรู้ให้ชำนาญ จะทำให้นักเรียนสามารถทำผลงานสรุปองค์ความรู้ด้วยผังกราฟิกส่งได้ทันตามเวลาที่กำหนด ครอบคลุมเนื้อหา และสรุปได้ตรงต่อประเด็นขึ้น
2. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกจากเทคนิคผังกราฟิก เช่น ชุดกิจกรรม การใช้คำถาม Gallery Walk เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สุพิชญ์. (2558). *ผังกราฟิก : เครื่องมือช่วยการเรียนรู้*. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนินทร์ พุ่มบัณฑิต. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ (Learning Together: LT) สำหรับการเรียนการสอนวิชาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางธุรกิจ ในยุคไทยแลนด์ 4.0*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ทิตนา แคมมณี. (2563). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนสตรีปากพนัง. (2563). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีปากพนัง พุทธศักราช 2563 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสตรีปากพนัง*.
- วรวงศ์ วิทย์อุดม. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รัฐธรรมนูญของไทย สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT (Learning Together)*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- วิภาพรรณ พินลา และวิภาดา พินลา. (2561). *การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิลาสินี เวียงอินทร์. (2561). *การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- สัณนิตย์ ผลภิญโญ. (2561). *การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมพฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Bloom, Benjamin S.ed. (1957). *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York : David Mckay.
- Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018). *The Implementation of Learning Together in Improving Students' Mathematical Performance*. International Journal of Instruction, 11(2). Retrieved November, 15, 2021, from <https://doi.org/10.12973/iji.2018.11233a>
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1990). *Cooperative Learning and Achievement*. In S. Sharan (Ed.), *Cooperative Learning: Theory and Research*. New York : Praeger.